

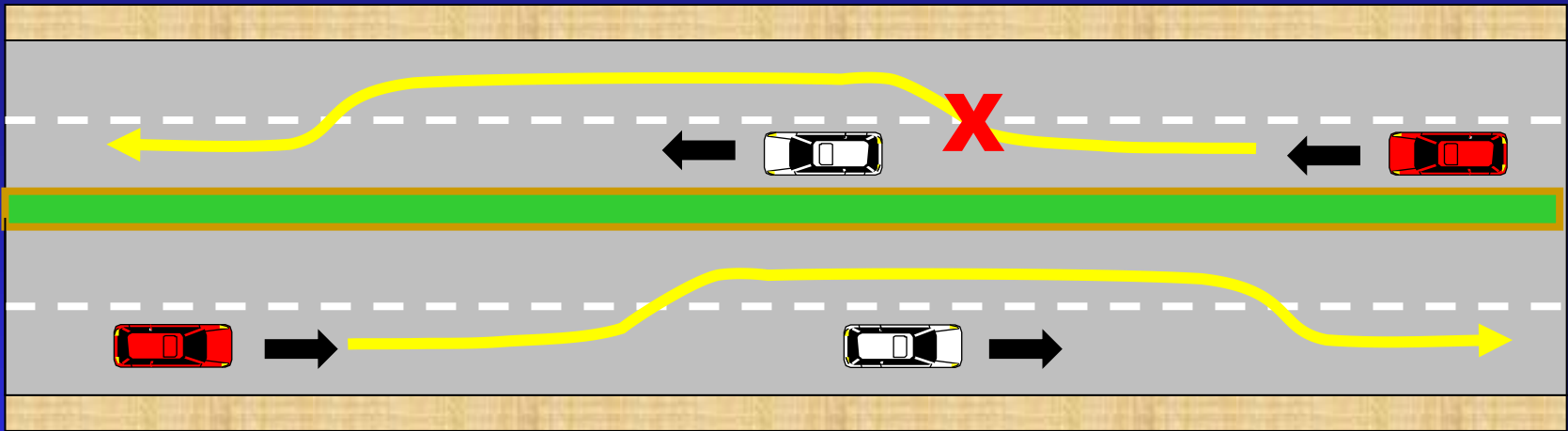
MÖÖDASÕIT

MÖÖDASÕIT

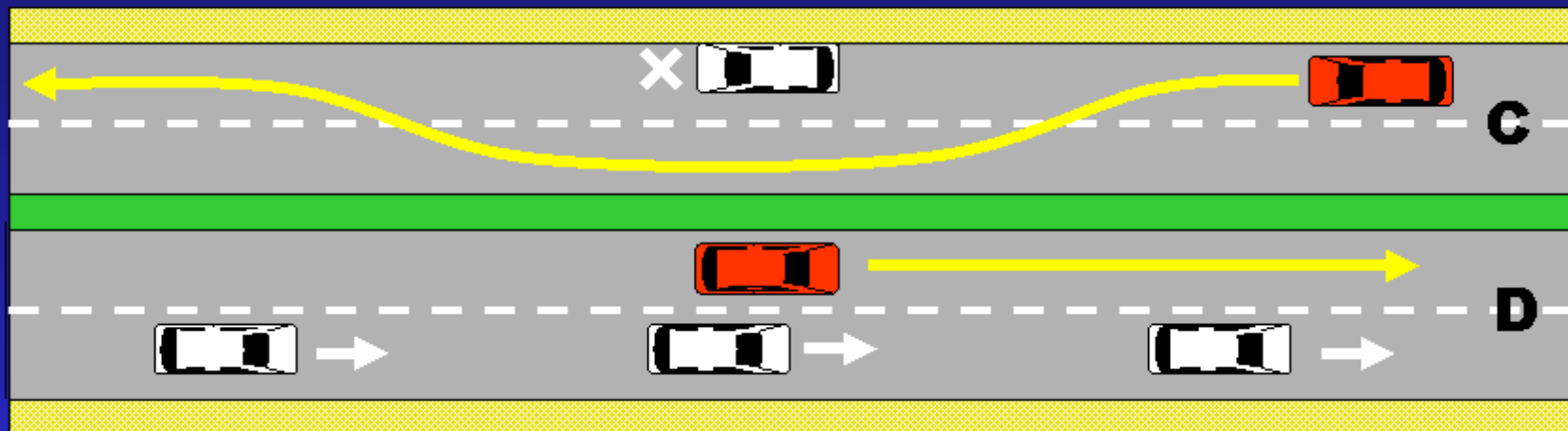

Ka pärisuunavööndis võib möödasõit olla keelatud

Joonise allosas on kujutatud pärisuunavööndis toimuv klassikaline möödasõit. Nagu näha, ei ole ka siin võimalust vastasuunavööndi kaudu mööda sõita.

Joonise ülaosas kujutatud möödasõit on keelatud

Ümberpõige on möödumine sõiduteel seisvast ühest või mitmest sõidukist või muust takistusest kasutatavalt sõidurajalt välja sõites, nii nagu on kujutatud suunavööndis C

Kui aga möödutakse sõitva(te)st sõiduki(te)st sõidurada vahetamata, siis nimetatakse seda möödumiseks (D-vöönd)

MÖÖDASÕIDU DÜNAAMIKA

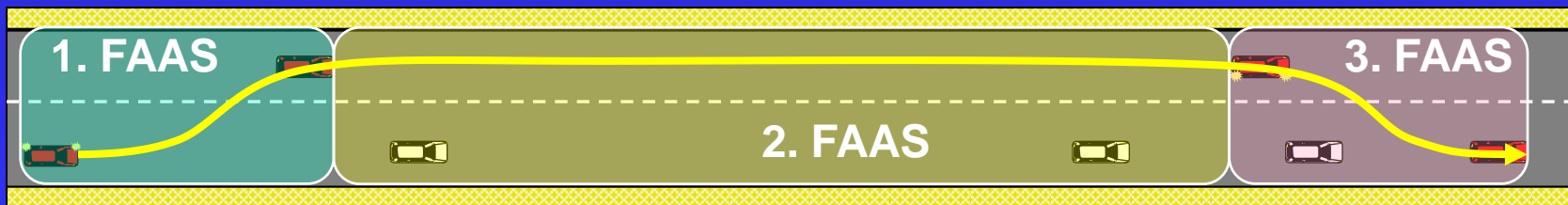
Mistahes möödasõit koosneb kolmest faasist:

1.FAAS – otsustus – teavitamine – rajavahetus

2.FAAS – möödumine

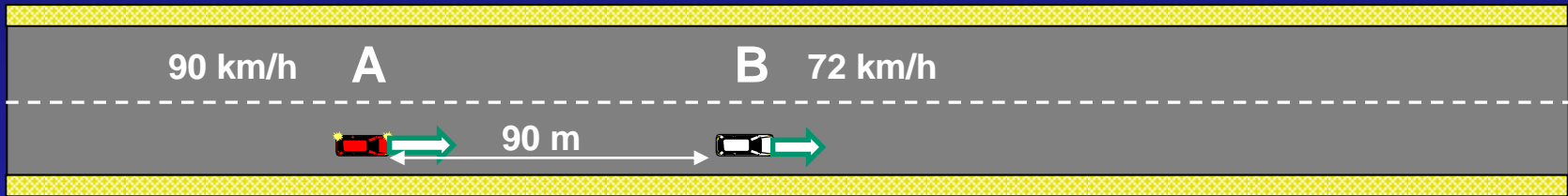
3.FAAS – naasemine omale rajale

Igal faasil on omad reeglid, ohutustegurid ja koostöövajadus

Antud olukorras toimub möödasõit vastassuunavööndi kaudu

MÖÖDASÕIDU DÜNAAMIKA

Lähteandmed:

Auto A liikumiskiirus on 90 km/h e 25 meetrit sekundis

Auto B liikumiskiirus on 72 km/h e 20 meetrit sekundis

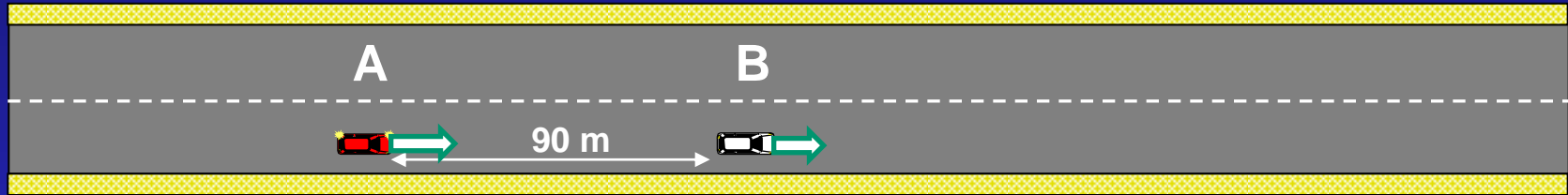
90 m kauguselt on auto A juht andnud vasaksuunamärguande, mis teatab, et ta kavatseb autost B mööda sõita

Enne rajavahetust on autode vaheline kaugus 75 meetrit (3 sekundiline pikivahe)

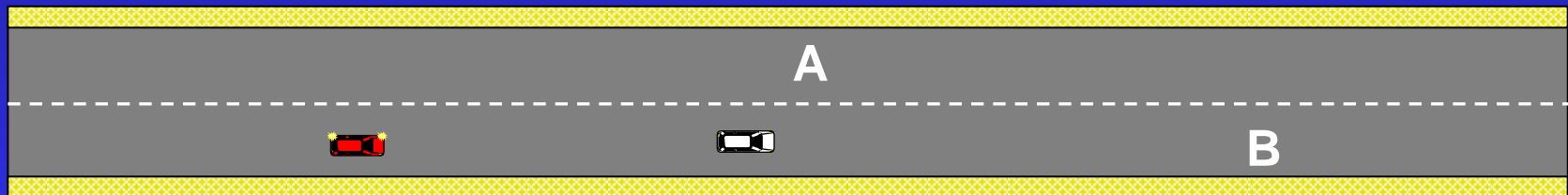
Antud olukorras toimub möödasing vastassuunavööndi kaudu

MÖÖDASÕIDU DÜNAAMIKA

1. FAAS

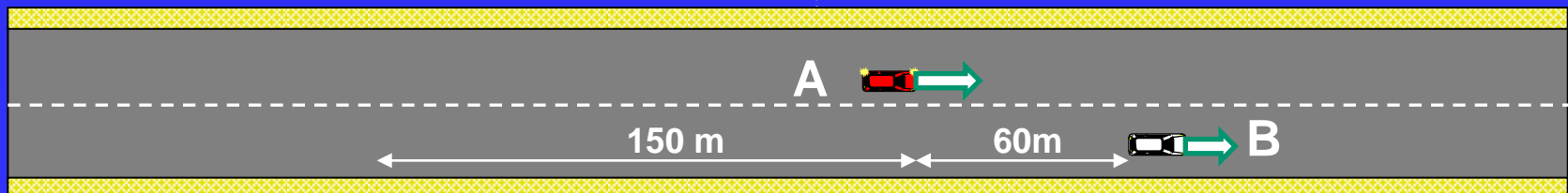

Möödasõidu lähteasend

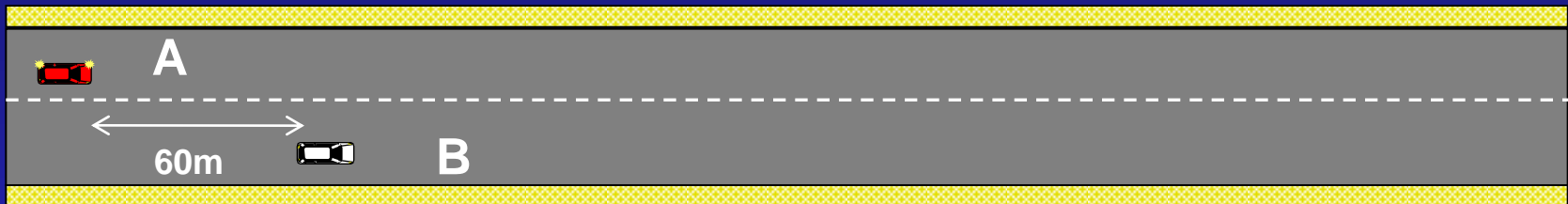
3 sekundi möödudes võib auto A alustada rajavahetust

Mis on antud hetkel juhtunud võrreldes algseisuga?

MÖÖDASÕIDU DÜNAAMIKA

2. FAAS

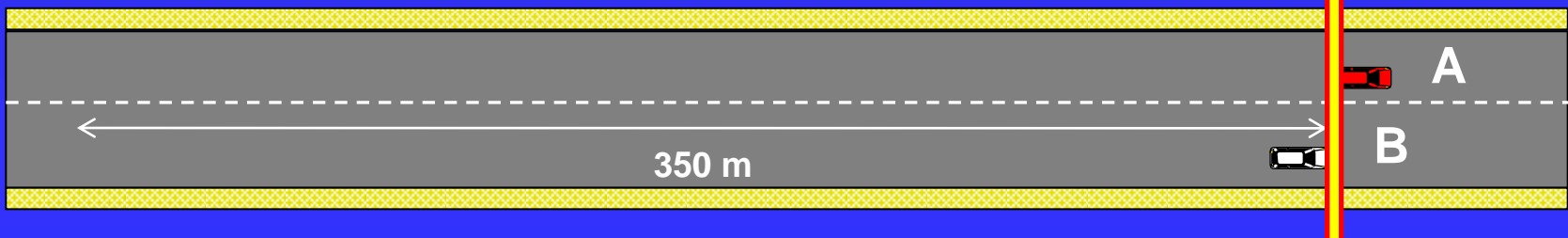

2. faasi lähteasend

2. faas on ühtlasi ka möödumine kui võrd autost A ettejõudmine toimub rada vahetamata

Mis on juhtunud võrreldes 2. faasi lähteasendiga?

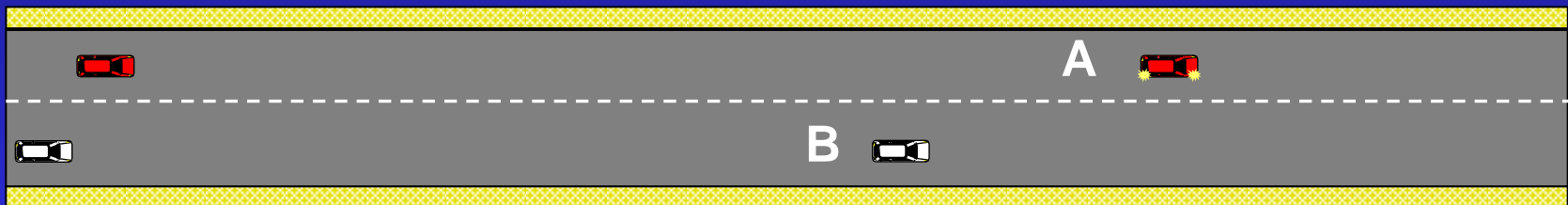

MÖÖDASÕIDU DÜNAAMIKA

3. FAAS

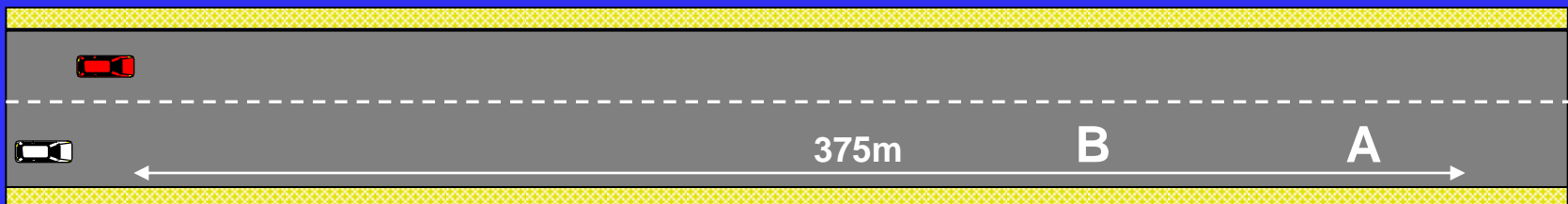
Auto A tagakaitseraud on kohakuti auto B esikaitserauuga

Möödumine kui möödasõidu üks osa on lõppenud

Ka on auto A juht andnud juba 3 sekundit paremsuunamärgunnet

Pärisuunavööndisse naasmiseks kulub veel 3 sekundit

MÖÖDASÕIDU DÜNAAMIKA

Seega kulus antud tingimustes möödasõiduks kokku 35 sekundit. Möödassõidumaa moodustas 875 meetrit, sellest vastassuunavööndis ligemale 700-750 meetrit

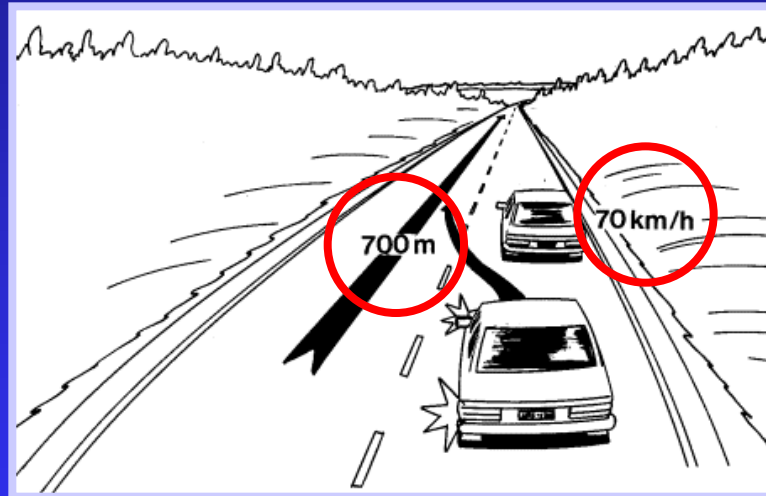

1. faasi lõpp on ühtlasi 2. faasi alguseks, 2. faasi lõpp aga 3. faasi alguseks

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu nähtavusmaa

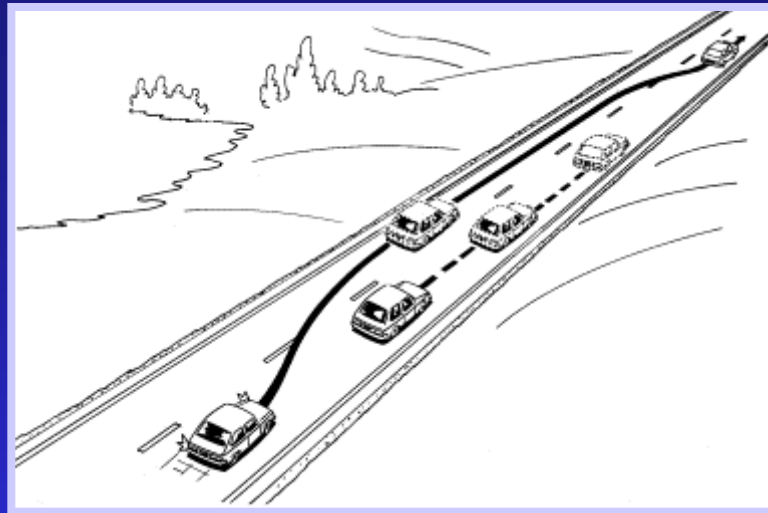
Möödasõiduks on vaja nähtavusmaad, mis on vähemalt möödasõidetava kiiruse kümnekordne suurus meetrites

Kui möödasõidetava kiirus on 70 km/h, peab möödasõidu nähtavuse ulatus olema vähemalt 700 meetrit

Sellel alal ei saa olla vastutulevaid sõidukeid

MÖÖDASÕIT

Eduka möödasõidu eeltingimusteks on:

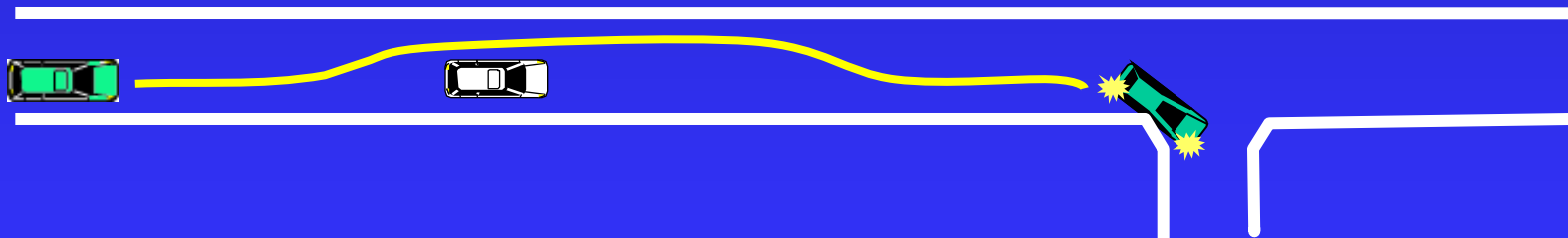
- hea nähtavus
- head tee- ja ilmastikutingimused
- selge ülevaade olukorrast enda ees ja taga
- õige möödasõidumaa ettearvestamine
- ohtlike olukordade ettenägemine

MÖÖDASÕIT

Ent eduka möödasõidu esmatingimuseks on...

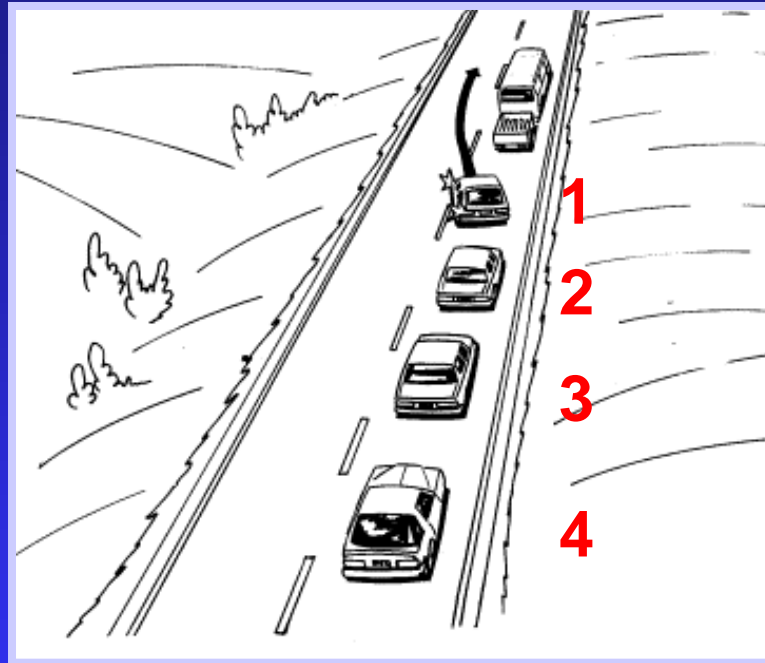
OTSUSTADA

Kas möödasõit antud hetkel on ikka vajalik

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu järjekord

Möödasõidu loomulik järjekord on sama, mis igapäevaelus väljakujunenud järjekord

Liikluses on see ohutuim järjekord

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu ohud

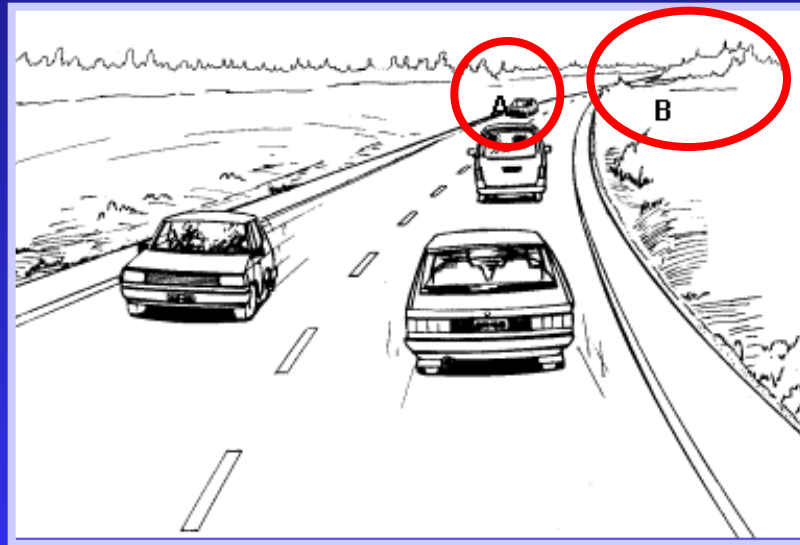
Vastutulija on möödunud

Kas alustada möödasõitu?

Mida tuleks enne möödasõidu alustamist arvestada?

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu ohud

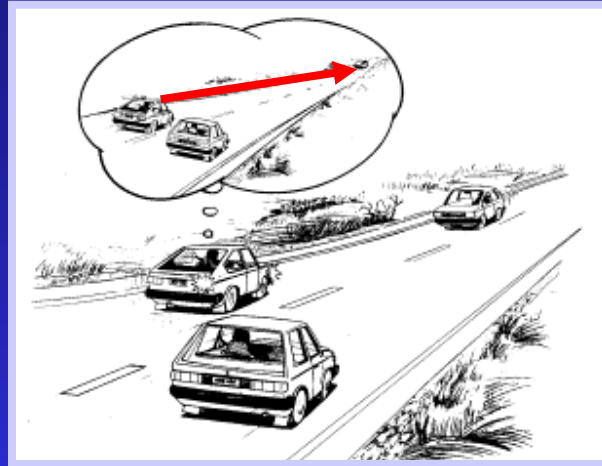

Väikebuss on varjanud vastutuleva auto A

Suurimaks probleemiks jääb suubuv tee B, mis on kohati varjatud

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu ohud

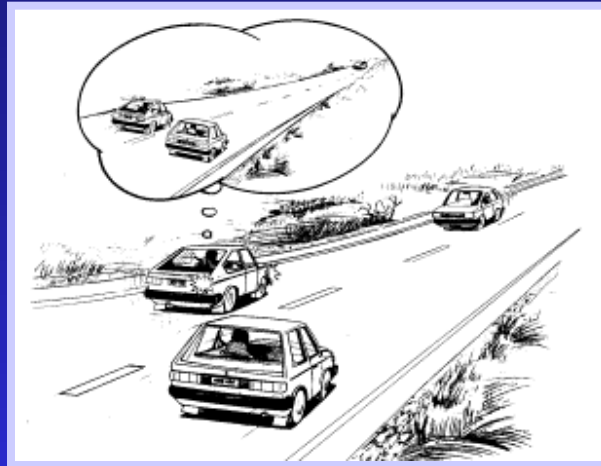
Vastutuleva sõiduki kaugust ja kiirust on raske, sageli võimatu, hinnata

Tavaliselt hinnatakse vastutuleja kiirust tegelikust märksa väiksemaks

Katsed on kinnitanud, et vastutulijaga kohtumispaiga hindamisel eksitakse isegi kaks korda

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu ohud

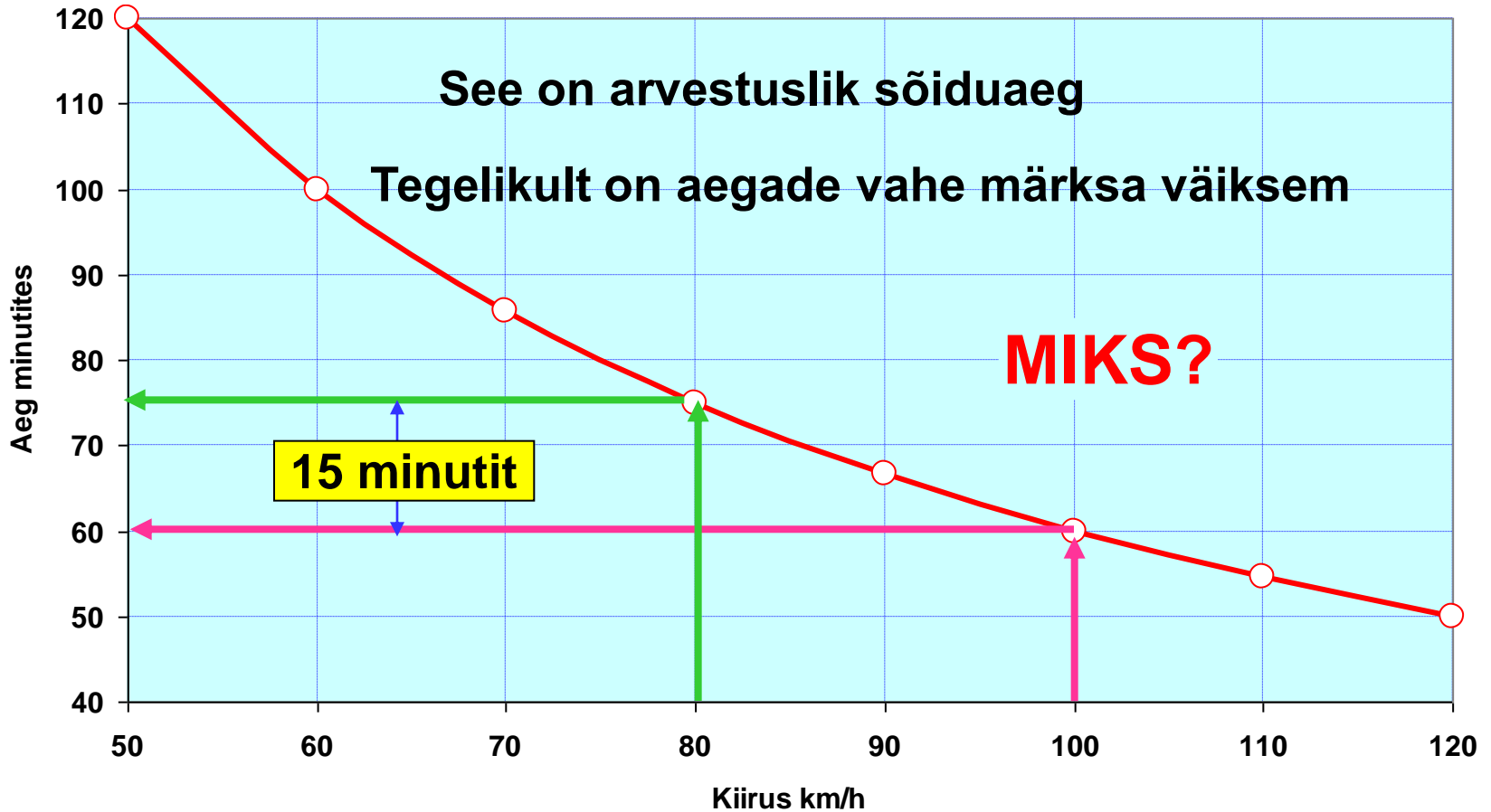
Ka oma auto kiiruse hindamisega eksitakse. Seda eriti siis, kui on pikemat aega sõidetud suurema kiirusega. Kiiruse vähendamine 90 km/h-lt 60-le tundub hirmus aeglase venimisena

Eksitakse ka kõrvalsuunast ristmikule läheneva sõiduki kiiruse hindamisega

EELTOODU AITAB ARU SAADA, MIKS SELLISED KOKKUPÕRKED VASTUTULIJAGA VÕI KÕRVALT LÄHENEJAGA JUHTUVAD

MÖÖDASÕIT

100 kilomeetri läbimise aeg erinevatel sõidukiirustel

MÖÖDASÕIT

MIKS?

1. 100 km/h sõidukiirusega autol võib tihti esineda viivitusi aeglasemalt sõitva sõidukite taga
2. 100 km/h sõidukiirusega auto peab ka vajadusel rohkem möödasõite sooritama
3. 80 km/h sõidukiirusega autol on neid probleeme vähem

**EELDODUST TULENEVALT OSUTUB TEGELIK AJAVAHE
VAID 5-8 MINUTIT!**

Möödasõitu mõjutavad tegurid

Möödasõitu mõjutavad järgmised tegurid:

liiklustihedus

liiklusvoo sujuvus

liiklusvoo kiirus võrreldes teel kehtestatud piirkiirusega

möödasõitja ja möödasõidetava kiiruste erinevus

möödasõidutee teekatte olukord (libedus, pikivaod, kalded, teekattemärgistus jms)

MÖÖDASÕIT

Möödasõitu mõjutavad tegurid

Möödasõitu mõjutavad järgmised tegurid:

nähtavust halvendavad asjaolud (udu, pritsmed/tuisklumi, pimed aeg, esiklaasi seisund jms)

tee nähtava osa pikkus

vastassuunaline liiklus

möödasõidetava sõiduki mõõtmed

lõikuvate teede olemasolu möödasõidumaa ulatuses

möödasõitja sõiduki kiirendusomadused

Möödasõidu vajaduse määramine

Enne möödasõitu tuleb alati arvestada:

kas üldse on vajadust mööda sõita, sest ajavõit on minimaalne

plaaniline peatus või ärapööre teisele teele on lähedal

teeolud muutuvad eespool, möödasõidu vajadus muutub mõttetuks

möödasõidetav lisab kiirust, möödasõit vajaks kiirusepiirangu ületamist

möödasõidetav lahkub möödasõidetava teelt lähemal ajal, mida saaks ette aimata

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Liiklusolukorra vale hindamine:

Ei märgata, et:

nähtavus on lühem kui möödasõidumaa

teeolud eespool on möödasõiduks sobimatud

teel on pikiroopad ja/või libedus, mis teevad reavahetused ohtlikuks

teel on libedaid lõike, mis teevad möödasõidu katkestamise ohtlikuks

teel on tuisuvaalusid või tuhklund

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Liiklusolukorra vale hindamine:

Ei märgata, et:

**teekatemärgistus keelab eespool sõidurajalt väljasõidu
ees algab teetööde piirkond**

**liiklustihedus on nii suur, et rahuldavat vaba
möödasõidumaad ei tule**

**möödasõidetav sõidab kolonnis eesliikujatega, mistõttu
tuleks mööda sõita mitmest sõidukist**

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Liiklusolukorra vale hindamine:

nähtavus on saju , udu, eessõitva auto veepritsmete tõttu halb

ei jälgita kõrvalteel toimuvat liiklust

külgtuul võib möödasõidu ohtlikuks muuta

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Kiiruste ebaõige hindamine:

eessõitja kiirust hinnatakse liiga lühikese aja jooksul. Tegelik kiiruste erinevus ei tingi möödasõitu

taganttulijate tegevuse väär hindamine:

alahinnatakse taganttulija lähenemiskiirust

ei märgata taganttulijat (NB! mootorrattad, alarmsõidukid)

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Vastassuunast lähenejate kontroll:

vastusõitvat sõidukit ei märgata

vastusõitja kiirust alahinnatakse

vastusõitja kaugust määratakse valesti

vastusõitjaid on mitu ja üks neist tuleb möödasõidule

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Ristmike kontroll :

ei märgata möödasõidumaad ulatuses olevat „pimedat“ ristmikku, millelt sõidab välja sõiduk

möödsõidetav kavatseb teha vasakpööret, aga näitab kavatsust liiga hilja

ristmiku taga on uus liiklusolukord (märgid)

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Jalgratturite olemasolu:

jalgratturist püütakse iga hinna eest mööda sõita, kuid ei arvestata, et

jalgratturil on samasugune õigus sõiduraja kasutamiseks kui mis tahes auto juhil

seepärast tuleb jalgratturist möödasõidul olla alati äärmiselt ettevaatlik

vastutuleva auto korral on kiiruse lisamise asemel targem jääda jalgratturi taha

enne möödasõidu alustamist tuleb olla kindel, et jalgrattur ei teeks äkkmanöövreid

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Jalakäijate olemasolu:

möödasõidetava varjus on teel jalakäijaid, kellest möödasõidetav teeb ümberpöike

vastassuunas on jalakäijaid, kelle käitumine võib olla sõidurada kitsendav

möödasõidetav varjab esolevat jalakäijate ülekäiku

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Möödasõidetava kavatsuste vale mõistmine:

ei panda tähele möödasõidetava suunatulesid

ei märgata möödasõidetava kiiruse suurenemist

ei arvestata möödasõidetava sõidujoonega

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Oma sõiduki võimaluste ebaõige hinnang:

hinnatakse üle oma sõiduki kiirendusvõimet, mistõttu eksitakse möödasõidumaa määramisel

ei arvestata oma sõiduki koormatusega, mis muudab manööverdamisomadusi

ei arvestata oma sõiduki juhitavuse probleemidega eesolevates teeoludes

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Möödasõidu alustamisel:

otsustamisega viivitatakse, kuni olukord on muutunud, kuid uut analüüsi ei tehta

möödasõitu alustatakse „ehku-peale“, ilma reaalse analüüsita

manöövrit alustatakse liiga järsku, teisi oma kavatsusest teavitamata

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Suunatulede sisselülitamisel

märguanne unustatakse sisse lülitada

märguanne lülitatakse sisse hilinemisega, taganttulijad võivad juba olla möödasõidul

ei veenduta, et möödasõidetav on manöövri kavatsust märganud

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Väljasõidul vastassuunavööndisse:

manöövrit alustatakse puuduliku info põhjal

rajavahetust tehakse liiga järsku

möödasõitu alustatakse möödasõidetavale liiga lähedalt, “varjust“

möödasõitu alustatakse möödasõidetavast liiga kaugelt, mistõttu võib tekitada teistes arusaamatust

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Liiklusolukorra analüüsimisel:

asudes vastassuunavööndis, saab möödaskõitja juurde uut infot, kuid uut analüüsi ei tehta

pidevalt ei kontrollita, kas möödaskõit tuleks katkestada või lisada möödaskõidu ohutuse huvides hoopis kiirust

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Naasmisel oma sõidurajale:

tehakse liiga lähedalt lõigates möödasõidetava sõidujoont

suunatud unustatakse sisselülitamata

langetatakse põhjusega sõidukiirust

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Neid eksimusi on veelgi:

olenevalt liiklusolukorra muutustest

juhi/juhtide tähelepanematuses

ees- või tagasõitjate käitumisest

ja mitmest muust tegurist...

MÖÖDASÕIT

Möödasõidu tüüpilised eksimused

Mida sellel pildil võib välja lugeda?

**Maastiku reljeefiga seoses jääb teele varjatud objekte
Pildistamise hetkel on varjul kolm sõiduautot**

On ilmselge, et hetkel möödasõidule asunud juht võib põhjustada ränkkraske liiklusõnnetuse

Mis on möödasõitu kavatsevale juhile antud olukorras parimaks orientiiriks?

MÖÖDASÕIT

KOKKUVÕTE

Möödasõit on kõige keerulisem, ohtlikum ja vastutusrikkaim manööver

Möödasõitu saab alustada vaid siis, kui oled selle õnnestumises täielikult veendunud, kaasa arvates teiste osalejate koostöös

KUI KAHTLED, ÄRA KUNAGI KAVATSE

EGA

ALUSTA MÖÖDASÕITU

Kasutatud pildid:

Slaidid 1 ja 2 - Internet

**Slaidid 11, 12, 14-18 - Ajamisen taito – Liikenneturva,
Helsinki 1991**

Tekniikan Maailma – Olavi Lempinen